

Títol: **Meravelles**

Autor: SELZNICK, Brian

Il·lustrador: SELZNICK, Brian

Traductor: Sampere, Josep

Editorial: Cruïlla

Edat recomanada: Cicle Superior

El títol té a veure amb el nom de Cambres de Meravelles que, durant els segles XVII i XVIII, rebien els llocs on algunes persones desaven i col·leccionaven objectes rars i singulars, origen dels actuals museus.

Sobre l'autor: Brian Selznick dedica el llibre a Maurice Sendak- autor de "**Allà on viuen els monstres**" (1963) - perquè li va fer canviar la manera de veure els llibres il·lustrats. Aquest llibre era políticament incorrecte per l'època ja que moltes famílies pensaven que els infants es podien espantar amb els monstres, però Sendak va defensar-se confrontant la seva visió de l'educació dels fills retratant els temors i desitjos dels nens i nenes en cada monstre que apareix en la història i la tendència dels pares a sobre protegir i amollar la infantesa a uns models acceptats en aquells moments.

Al 2008, van premiar Brian Selznick per l'obra "**La invenció de l'Hugo Cabret**", que Martin Scorsese va adaptar al cinema amb el nom de **La invención de Hugo**, estrenada el 2011, situada a la dècada dels anys 30, i centrada en el personatge de Georges Méliès, pioner en la direcció cinematogràfica.

És una novel·la gràfica que combina elements dels àlbums il·lustrats (text i més de 200 il·lustracions a doble pàgina) i del cinema.

Els orígens de la història tenen a veure, segons el mateix autor, amb dos fets:

1. La invitació d'un amic seu a visitar els espais més desconeguts del Museu d'Història Natural de Nova York.
2. La contemplació d'un documental sobre la sordesa i la desaparició del cinema mut.

Els valors que es desprenen de la lectura són: l'estimació pels llibres i per tot allò que representa la cultura . També parla de l'amistat, la valentia per superar dificultats... El tracte del món de la sordesa és exquisit.

Resum:

El llibre explica dues històries separades en l'espai i el temps que es va alternant i que s'uneixen en un moment determinat del relat. En ocasions, els dos protagonistes son al mateix lloc, veuen les mateixes coses, però en èpoques diferents.

Els protagonistes són un noi i una noia amb discapacitat auditiva que desitgen que les seves vides siguin diferents. La Rose ho és de la història dibuixada, i en Ben de la història escrita.

En Ben és un jove orfe que ha perdut la mare en un accident de trànsit i no ha conegut mai el pare. Viu a Gunflint Lake, Minnesota el 1977 amb els seus oncles i comença la recerca d'un pare desconegut anant a Nova York amb l'única pista d'una adreça en un punt de llibre trobat entre les pàgines d'un llibre titulat "Meravelles" que li havia regalat la mare. En aquesta ciutat troba en Jamie, un noiet que li dona aixopluc i l'ajuda i amb qui comparteixen una gran amistat.

La Rose, amb sordesa severa, viu a Hoboken, New Jersey, al 1927. El seu pare vol que aprengui el llenguatge de signes, però ella es rebel·la i vol anar a conèixer una famosa actriu de Nova York de la qual col·lecciona fotografies i retalla notícies relacionades sobre ella.

A partir del moment en què en Ben i la Rose es troben (la Rose amb 50 anys més) la història ja és única. A la llibreria Kincaid Books (d'on era el punt de llibre trobat pel noi) , la Rose descobreix que en Ben és el seu net. La Rose li explica part de la seva història personal i estableixen una bonica i tendra relació.

Un tràiler de la pel·lícula: https://www.youtube.com/watch?v=_QqoWpuTHXE

Personatges:

Ben Wilson: nen protagonista. Ha sofert la pèrdua de la mare a causa d'un accident. És sord d'una orella, però més tard, degut a un llamp quedarà amb una sordesa severa .

Elaine: mare d'en Ben. Bibliotecària.

Danny, el pare biològic i desconegut del Ben.

Jenny- Steve: tiets de Ben. L'acullen després de la mort de la mare. Tenen dos fills: Janet i Robby

Jamie: noi que ajudarà a Ben a buscar el pare. Es faran molt amics.

Rose: protagonista. Nena sorda. Esdevindrà l'àvia d'en Ben.

Walter: germà de la Rose.

Propostes d'activitats:

És una història que pot donar molt de sí, per treballar amb alumnes a partir de Cicle Superior. Hi ha temes interessants que poden servir per organitzar debats i converses. És difícil programar-ne la seqüenciació i ho deixem a l'arbitri de cadascú.

LA MORT**-Conversa sobre els consells:**

De la mare:

- . Procura anar ben dret.
- . Diu el que penses i procura ser valent.
- . Que no et faci por mirar les persones als ulls quan et parlin.
- . *"Si mai et perds, va dir la mare mentre li donava el llibre, només cal que busquis l'estel polar i t'ajudarà a trobar el camí" pàg 21*

Consells dels pares:

- . Els tenim en compte? Ens agrada sentir-los? Per què? Ens fan canviar algunes de les nostres actuacions? En quina manera?
- . Tenim algun consell que ens hagi acompanyat molt de temps? En quin aspecte ens ha ajudat o no?

- **Records :**

- . La capsa que li va regalar la mare va ser l'últim regal de nadal.
- . La nota enganxada a la nevera escrita per la mare. *"Tots vivim a les clavegueres, però n'hi ha que mirem a les estrelles"* Pàg 27
- . El regal de la tortuga petita feta amb petxines enganxades. La mare li havia regalat en començar l'escola primària. Com que en Ben era molt tranquil, ella sempre li deia tortuga.
- . L'olor dels cigarrets de la mare.
." Quan feia fred, la mare s'obria la jaqueta perquè en Ben s'hi fiqués a dins i d'aquesta manera passaven hores i hores mirant el cel" (pag. 56)
- . La cançó que li agradava tant a la mare: "Space Oddity", que parla d'un astronauta, el comandant Tom. (Ell es pregunta si aquest astronauta és el seu pare).

Cançó:

"Space Oddity" https://www.youtube.com/watch?v=tRMZ_5WYmCg

- . Un llibre, sobre el Museu d'Història Natural de Nova York.
"Meravelles"

Activitat:

- . Els hi proposem que portin o facin una foto d'algun objecte que tingui un significat especial per ells.
- . Fer una conversa per explicar perquè han triat aquest objecte.

Activitats sobre la mort:

1. Treball sobre el conte "El Buscador " de Jorge Bucay

Després de la lectura en veu alta per part de la mestra, o d'escoltar-lo del mateix Bucay fer un col·loqui sobre què els hi ha suggerit ?

Conte narrat per J.Bucay El Buscador

https://www.youtube.com/watch?v=_rb1TTL67wI

Conte: <http://www.rinconmaestro.es/tutoria/cuentos/cuentos01.pdf>

Proposta: Ser conscient dels moments feliços. Durant tres dies (podria ser divendres, dissabte i diumenge; així tenim un dia feiner i dos de festa) que cada alumne anoti les estones felices que viuen. Després que escriguin facin una reflexió personal. Aquesta reflexió, si sembla oportú, es podrà compartir amb els companys.

2. Treball sobre el quadre del "Guernica" de Pablo Picasso.

Visionar el quadre "El Guernica" sense explicar res. Deixar una estona en silenci. I després iniciar una conversa sobre què els fa sentir?

Explicar la història del quadre.

Proposta: Dibuixar alguna vivència que els hagi colpit. Penjar els dibuixos i qui vulgui la pot explicar.

ABSÈNCIES DE PARES

- Necessitat imperiosa de descobrir qui és el seu pare. (Ben)
"...en Ben va imaginar que el comandant Tom era el seu pare..." pàg 25

- Abandonament de la mare
La Rose és abandonada per la mare (actriu), Pares separats.

Activitat:

Conversa: Com creus que se sent en Ben ? I la Rose?

AMISTAT

Amb en Jamie, descobrirà el sentit de l'amistat.

En Jamie, té por de perdre l'amic i aquesta por, en un moment determinat l'empeny a no ser sincer amb en Ben.

En Jamie l'ajuda a buscar la llibreria , li ensenya el llenguatge de signes i li ofereix sostre i menjar.

Activitat:

. Com definiríem l'amistat? Conversar en petit grup com ens sentim amb els amics i amigues, què busquem en l'amistat, què donem als amics, quina importància tenen per a nosaltres? Ens influeixen els amics?

. Hi ha amistats tòxiques? Com les podem reconèixer?

SORDESA

- Ser conscient de la diferència. Sentir-se ferit per l'altre.

"- Què? Què? Què no em sents? Què ets sord?"

En Robby, com gairebé tots els habitants de Gunflint Lake, sabia que en Ben havia nascut sord d'una orella, però trobava graciós preguntar-li el mateix contínuament..." Pàg 16

- Limitacions d'un problema físic i recursos per adaptar-s'hi. (Els dos protagonistes la pateixen).

Activitat:

. Es podria parlar amb alguna persona amb sordesa. Demanar com conviuen amb aquesta limitació. Empatitzar amb aquesta diferència i reflexionar sobre les dificultats que es troben en el dia a dia.

. Com ens sentiríem en un món sense sons? Què valoraríem d'aquest silenci? Com ens comunicaríem amb els altres?

. Si no poden tenir el sentit de l'oïda, quins altres creus que desenvolupen més?

. Dos llenguatges : Llenguatge de signes i lectura de llavis.

HISTÒRIA PERSONAL:

*Personalització de la maqueta PANORAMA

L'àvia, autora de la maqueta acompanya en Ben a veure-la i li explica:

"Aquesta maqueta no és tan sols una maqueta de la ciutat. També és la història del teu pare. És per això que t'he portat aquí"... "Quan vaig acceptar la feina en aquest museu, vaig pensar que seria divertit personalitzar el Panorama sense que ho sabés ningú. Així doncs, vaig reunir una sèrie d'objectes del teu pare, sobretot records de la seva infantesa, i els vaig amagar per tota la maqueta. En el fons, potser intuïa que tenia el cor feble, i per això volia que una part d'ell es quedés aquí per sempre. Me l'estimava molt, el teu pare. Volia fer-ho per ell i per mi. Quan li vaig explicar, ell mateix em va ajudar a preparar-ho, i em va donar encara més coses per posar-hi. En certa manera, aquesta maqueta narra la vida del teu pare a Nova York. Era com si construïssim un gabinet de curiositats particular" (pag 573-574)

Podeu visualitzar la maqueta:

<https://queensmuseum.org/2013/10/panorama-of-the-city-of-new-york>

<https://www.anuevayork.com/maqueta-nueva-york-queens-museum/>

Activitat:

. Què et sembla que la Rose, mare d'en Danny, amagués alguns objectes a la maqueta? Quin objecte t'ha cridat més l'atenció?

Treball d'imatges:

Les il·lustracions fan una constant referència al món del cinema, especialment el cinema mut, en blanc i negre i també al llenguatge de signes. La seva seqüenciació dona sensació de moviment i és a través de les primeres il·lustracions que entrem a la història del llibre.

Il·lustrat en grisos i negres, amb plans generals que esdevenen primerissims plans, el dibuix i, talment una càmera, ens apropa el personatge, als ulls, a les mans, a elements del paisatge...Es va comprénent la història gràcies als detalls i a alguns petits textos o frases que hi porten.

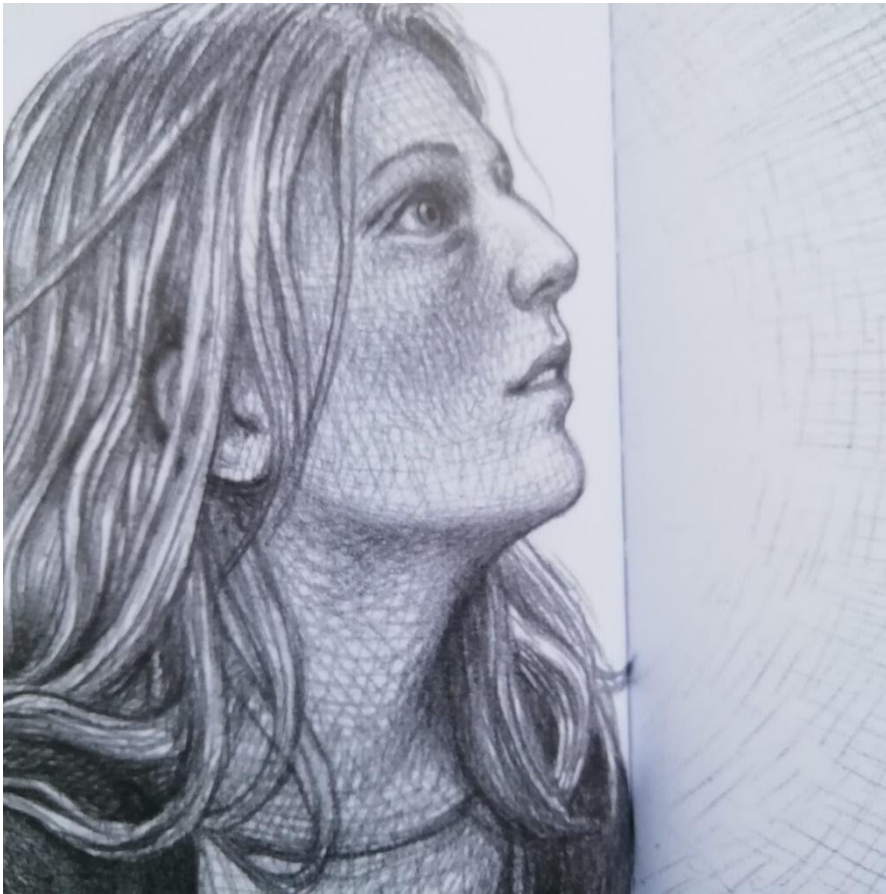
Possibles activitats a fer:

. Imatges de la Rose. Escriure un peu de foto - una frase- que expressi el que creus que sent la Rose.

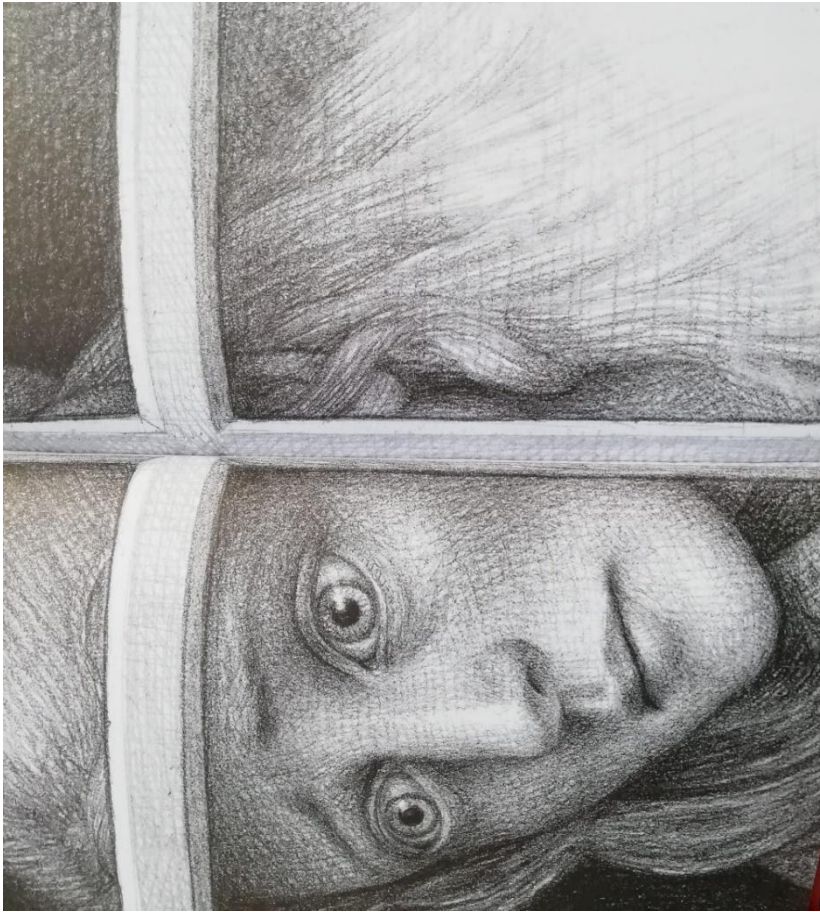
Es pot donar una foto a cada alumne perquè faci aquest treball, i després es posa en comú.

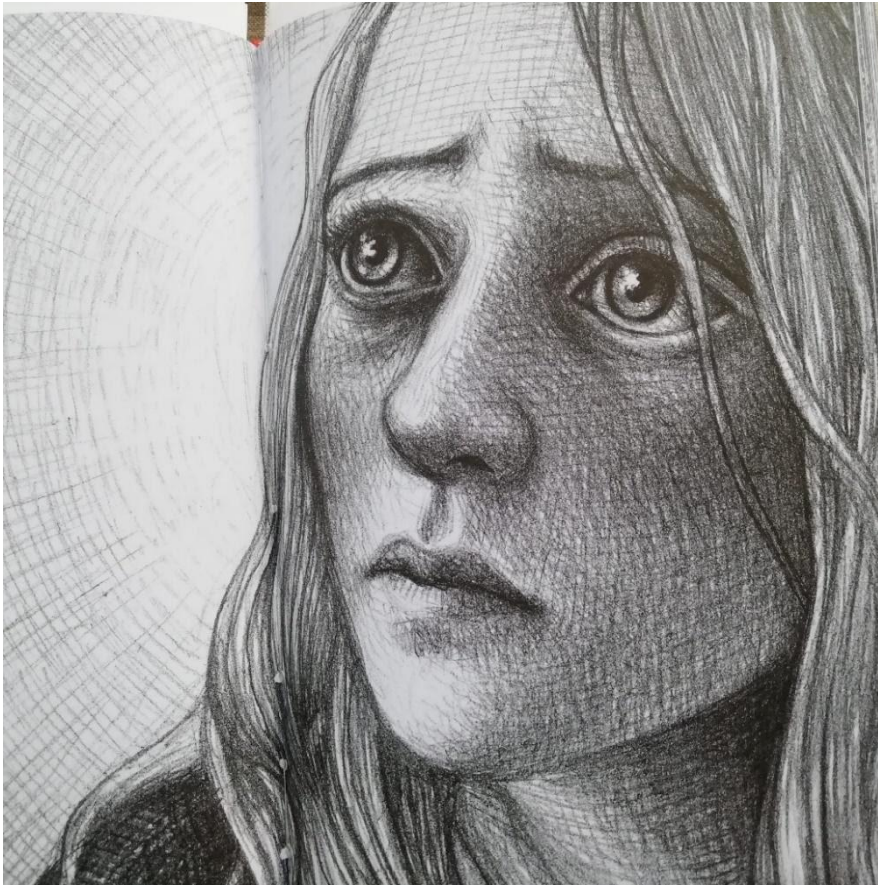
O, fer-ho en petit grup de 3 o 4 alumnes. Cadascú té una foto i escriu la frase en un full. Passa la foto al del costat i escriu la 2ª frase.... I al final, comparteixen les impressions.

(Imatges de la Rose, expressions de cara: 1 (pag.44-45), 2 (102-103), 3 (148-149), 4 (168-169), 5 (180-181), 6 (186-187), 7 (234-235), 8 (254-255), 9 (260-261), 10 (266-267), 11 (280-281), 12 (306-307), 13 (362-363), 14 (378-379), 15 (416-417), 16 (420-421), 17 (436-437), 18 (468-469), 19 (488-489)

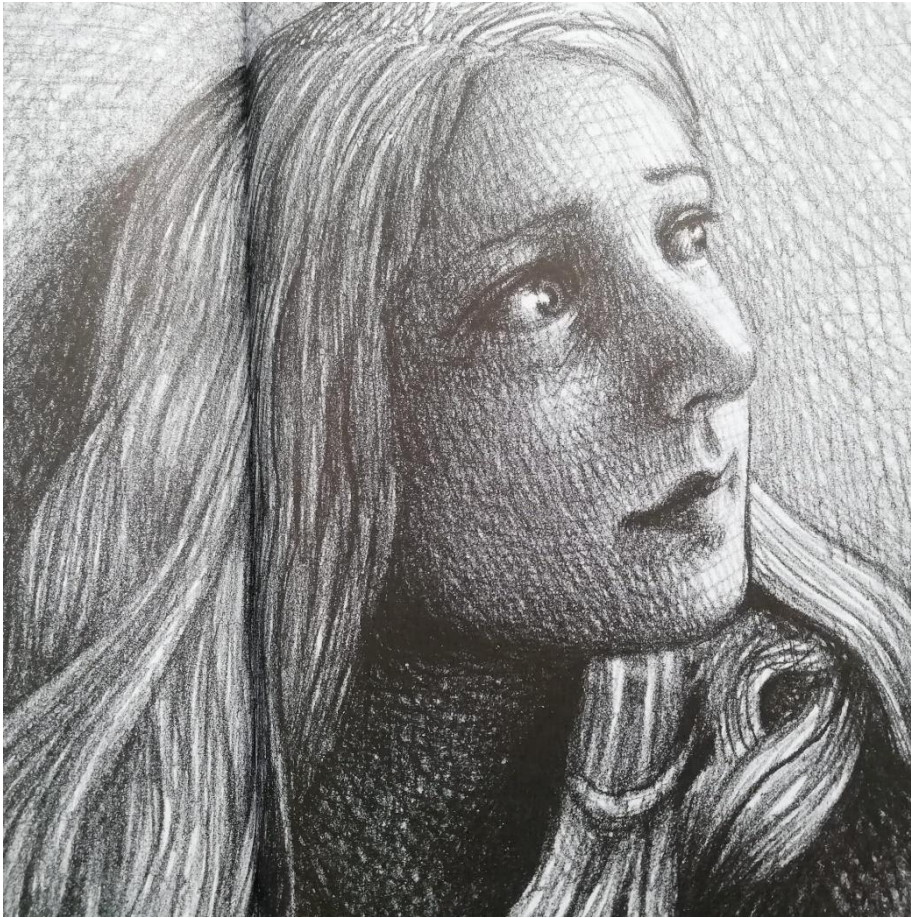

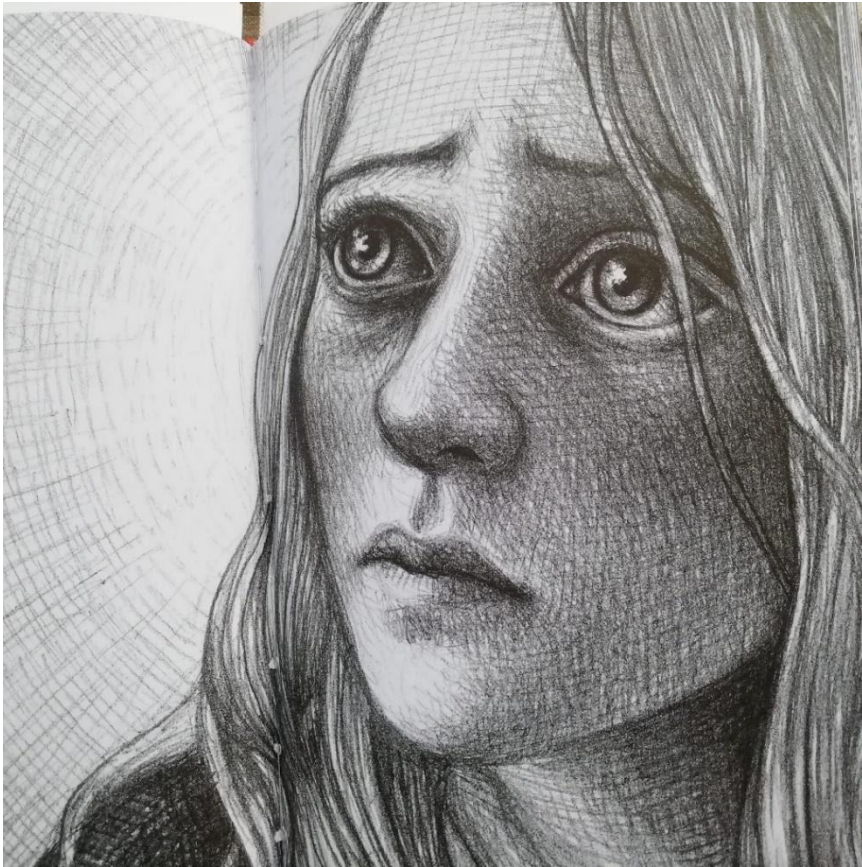

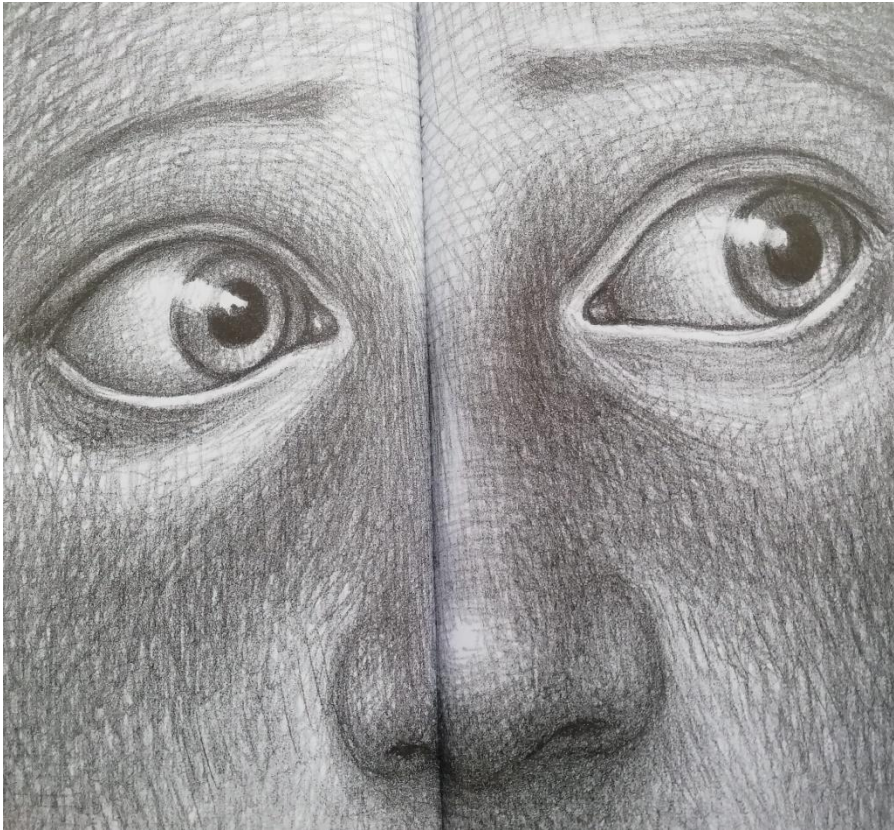

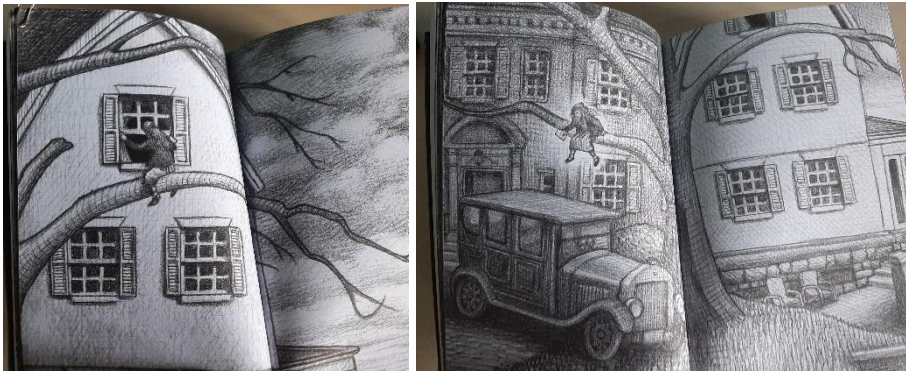

. Posar text a diferents escenes.

Il·lustracions: 1 (pag 58-59), 2 (60-61), 3 (62-63), 4 (65-66) 5
(66-67)

- . Representar algunes de les escenes sense paraules, només amb gestos i expressions. Incorporar música per "sentir" les emocions del moment.
- . Triar algun episodi de la història d'en Ben i dibuixar-lo. Entre tots pensar quina part de la història és i quin text hi posaríem.
- . Visionar algun tros d'una pel·lícula de cinema mut. En què ens fixem per tal d'entendre l'argument?

Al final de la lectura, podem proposar que cadascú expressi a la seva manera el què li ha aportat o suggerit aquest llibre.
Podem demanar també, si el recomanarien i perquè.

Bibliografia i altres recursos:

Sobre la Mort:

La web de DMD (Dret a Morir Dignament)

[Recursos a l'entorn del cinema \(dretamorirdignament.cat\)](http://dretamorirdignament.cat)

Revista Perspectiva escolar. Monogràfic sobre la mort. / nº 393. Maig/juny 2017

<https://www.rosasensat.org/monografic-la-mort-lultim-tabu-de-lensenyament/>

Coi de Quico. Cela, Jaume Edit. La Galera (10 anys)

L'estany dels ànecs pobres. Casalderrey, Fina. Edit. Edebé

Mimi. Newman, John. Edit. Viena

El nen d'ombra. Masini, Beatrice. Edit. Cruïlla. Aquest llibre té una guia de lectura molt didàctica sobre com plantejar el tema de la mort amb els nens i nenes. Moltes propostes

http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0063/8f321277-9318-4674-800c-5081ffdb0486/el_nen_d_ombra_suprior_alumne.pdf

Curtmetratge: "Cuerdas"

[\(317\) "Cuerdas", Cortometraje completo - YouTube](#)

-

Sobre la sordesa:

Llibre: "Sords profunds però hi sentim i parlem" Marta Capdevila. Editat per la Generalitat de Catalunya.

https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/01departament/08publicacions/ambits_tematicas/discapacitat/12sordsprofunds/sords_profunds.pdf

<https://blogs.iec.cat/lsc/>

<https://www.rac1.cat/programes/la-primera-pedra/20181212/453521406637/llengua-de-signes-catalana-lsc-persones-sordes-catala-llengua-treu-la-llengua-la-primera-pedra.html>

<http://www.zentzumenguztiekin.org/lectura-labial-preguntas-y-respuestas/>

Mercè Maeso i Dolors Estrada
Març del 2021